

Keila SOS Lasteküla

teatariid

Mai

2•2009

Koos saame hakkama ka raskel ajal!

Täna pean alustama sellest, et sotsiaalmajanduslike põhjuste nagu vaesus, HIV/AIDS ja relvastatud konfliktide tõttu halveneb puudust kannatavate laste olukord maailmas pidevalt. Ka 21 sajandil ja Eestis.

Sellised tegurid nagu nälg, vaesus, tervishoid ja turvalisus on omavahel seotud ning viivad laste hooletusse jätmiseni. Veel üks raskus seisneb sotsiaalsetes ja demograafilistes struktuurides. Eetilised, moraalsed ja pereväärtused lagunevad, see viib traditsiooniliste väärtuste nagu perestruktuuride lõhenemisele. Tulemusena suureneb üha enam vajadus laste institutioonidesse, adoptiiv- ja kasuperedesse paigutamise järele. Vaatamata meie riigi statistikale ei vähene laste vajadus toidu, tervishoiu ja turvalisuse järele. Küll aga väheneb kohtuotsuste arv, mille tulemusel lapsi peredest eraldatakse. Kohalikud omavalitsused peaksid töötama riskiohus peredega, aga tihti ei jätku inimesi ega teadmisi selle töö teostamiseks. Mis on meie ülesanne? Juhida sellele tähelepanu ja omaltpoolt

toetada ja anda kõik, mida lapsed vajavad: harida ja valmistada nad tulevikuks ette, pakkuda ulualust, armastust ja kiindumust.

Leping, mis annab meile võimaluse alustada juba mais uue lasteküla rajamist Põltsamaale, on nüüd sõlmitud! Ma arvan, et see on sellisel raskel ajal mitte ainult SOS Lasteküla väike projekt vaid tegemist on Eesti mõistes lausa regionaalse ja majandusliku suurprojektiga, sest Tallinnast eemale sotsiaalse objekti ehitamine mittetulundusühingu poolt on juba ka regionaalpoliitika kujundamine. Samas anname me oma panuse riigi majanduse elavdamiseks, sest 8,5 miljoni eesti krooni eest, mis tuleb Eestisse teistest riikidest, saab tööd juba päris palju inimesi. See annab ka lootust, et paljud pered saavad jätkuvalt leiva lauale ning oma lastele

nii mõndagi lubada. Võime lugeda seda projekti ka ennetustöök, mille osatähtsus tänases majandusolukorras üha suuremat rolli mängib.

Vaid mõned päevad tagasi kinnitati SOS Lasteküla Eesti Ühingu 2009. aasta eelarve. Oleme saanud oma kulud ja tulud tasakaalu ja vaatame lootusrikkalt aasta allesjäänud ajale, sest teha on oi kui palju. Tänan siinjuures kõiki meie vanu ja tublisid toetajaid, kes ei ole meid sel raskel ajal maha jätnud. „Küll me ka selle katsumuse üle elame“, ütlevad meie lasteküla lapsed ja ma usun, et nad teavad millest nad räägivad, sest nemad on meie juurde jõudes palju katsumusi ise läbi elanud.

Narva linnas oleme saanud endale palju uusi sõpru, ning kaastöötajaid, kes SOS Lasteküla põhiprintsiipidele tuginedes hakkavad tegema tööd Narva 130 riskiohus perega. Need pered on ühel või teisel põhjusel valmis oma lapsest loobuma või peavad lapsed nendes peredes elama lapsele mitte kõige paremas kas-

vukeskkonnas. Loodame, et uue ja energiat täis meeskonna töö annab tulemusi juba aasta lõpuks.

Hea lasteküla sõber, mul on Sulle heameel teatada, et Keila Lasteküla on saanud endale uue juhataja, päris oma onu Raivo ehk siis märtsis alustas lasteküla juhatajana tööd Raivo Ilmsalu.

Ja veel. Lasteküla Ühingu kontor on leidnud uued ruumid Pärnu maanteel majas number 130 ning kõik, kes soovivad meid külastada, on teretunud!

*Ilusat kevadet ja
kaugel see suvigi on*

*Margus Oro
Tegevdirektor
SOS Lasteküla Eesti Ühingu*

2008. aasta detsembris alustas SOS Lasteküla Eesti Ühing koostööd Õiguskantsleri kantselei nõunikuga, läbiviimaks uuringut/analüüsi täisealiseks saavate noorukite, kes on lahkumas või juba lahkunud asenduskoduteenuselt, olukorrast riigis. Uuritakse, kuidas õiguslikult on tagatud nende noorte ettevalmistamine iseseisvaks eluks kui ka lahkumisjärgne järelhooldus ning tugiteenused.

Aruanne koostati aktide, statistika ning huvigruppidega läbiviidud konsultatsioonide käigus kogutud info põhjal.

Uurimuse metodoloogia hõlmab esiteks lapse õigustega seotud dokumentide ülevaadet riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil, aga ka üldise infoga tutvumist viimase inimarenguaruande ja teiste riiklike andmebaaside põhjal. Samuti tutvuti Lapse õiguste konvent-

siooni riikliku aruande visandiga.

Analüüs valmis aprilli lõpus.

Analüüsile järgneb ka informatiivne seminar, mille korraldab SOS Lasteküla Eesti Ühing 25. mail Swisshotellis. Antud seminari üks eesmärke on info jagamine, seda eelkõige antud analüüsi kui ka kutsutud väliskülaste näol, kelleks on **prof. Harriet Ward**, Loughborough University, Lapse ja pereuuringute keskuse (Centre for Child and Family Research) direktor, **Renathe Arevoll**, Norras tegutseva hoolekandekogemustega (nii need, kes on hoolekandes sees, kui ka need, kes sealt on juba lahkunud) noortele loodud ühenduse juhataja/esimees ja **Veronique Lerch**, SOS Rahvusvahelise Ühingu nõunik. Seminaril toome välja uuringu tulemusel tuvastatud probleemkohad antud valdkonnas (asenduskoduteenuselt

lahkumine) ning püüame üheskoos jõuda ka realistlikke lahenduste ja ideedeni, millised võiksid olla järgmised sammud.

2009. aasta lõpus, 2010.aasta alguses käivitab SOS Lasteküla Eesti Ühing projekti, mis tugineb eelpool nimetatud analüüsile. Projektil on püsitatud esialgne eesmärk - „Noored, kes on lahkumas hoolekandesüsteemist, saavad adekvaatset ettevalmistust iseseisvaks eluks ja ühtlasi on neil võimalused ligipääsemaks järelhoolduse teenustele vastavalt nende individuaalsetele vajadustele.” Antud projekti kestvuseks on plaanitud 2011. aasta lõpp. Eeltööd projektiks algasid juba 2008.aastal (eelpool mainitud analüüs). Kuna analüüs valmis alles aprilli lõpus, ei ole SOS Lasteküla Eesti Ühing saanud alustada veel projekti kirjutamist. Seega ei ole hetkel võimalik projekti sisu rohkem lahti seletada. Üldjoontes võiks antud projekt kaasa tuua muudatusi nii seadusandluses kui praktikas. Igasugune muutus positiivses suunas on juba tulemus omaette. Loomulikult mängib olulist rolli muudatuste toimumiseks teadlikkuse kasv antud teema osas ja kindlasti ka noorte kaasatus oma tulevikku planeerimisse.

<http://www.leavingcare.org/>

Need õnnetud lapsed, kes on tegelikult päris õnnelikud

Kiku lastega

Tänasel emadepäeval tahan teile kirjutada nendest lastest, kes kutsuvad meis esile kaastunnet ja haletsust, põhjusel, et nad elavad lastekodudes. Minu kokkupuude SOS Lasteküla lastega tõestas nii mulle kui minu lähedastele aga seda, et üks lastekodu teeb silmad ette nii mõnelegi n-ö tavalisele perekonnale.

Mis seal salata, minu esimene külaskäik SOS Lastekülasse oli minulegi positiivne üllatus, sest ma ei arvanud, et leian eest ilusad ja puhtad peremajad ja õnnelikud lapsed, kes läksid mulle oma siirusega kohe südames-

se. Lastekülaga lähemalt tuttavaks saades avastasin, et õnneks vajalik on neil kõik olemas. Lastel on oma päris kodud, elatakse perekonniti oma õdede-vendadega (kes ei pruugi olla päris õed-vennad, aga sellel ei ole ju tähtsust) eraldi peremajades ja mis kõige tähtsam, et igal perel on oma lasteküla ema. Ema võtab lapsed koolist tulles naeratuses vastu, teeb neile ülepäeviti lemmikkooki ja ema on see, kes lastega õhtuti diivanil telekat vaatab ja nad magama saadab. Kodud on kenad, puhtad, ilusasti kaunistatud laste endi tehtud joonistuste ja käsitööga. Aias kasvavad oma istutatud õunapuud ja peenardel

tärvakavad lilled– kõik nagu päris kodus!

Lasteküla tihti külasthanuna tundub mulle, et seal on võib-olla isegi rohkem armastust kui mõnes teises tavalises peres. Seal olles tundub, et iga päev on elamiseks ja sellest rõõmu tundmiseks. Mulle endale meeldib lapsi külastada niisama, ilma meedia kisa-kärata. Käime lastega koos trennis ja suusatame, kuulan, mida lapsed mulle räägivad – kes on mida teinud, kes kusagilt reisilt tulnud, uusi pilte teinud. Nende külaskäikude peale mõeldes olen endalt mõnikord küsinud, mida mina suudan lastele anda võrreldes sellega, mida nemad minule oma siiruse, õnne ja õhinaga annavad. Seda tunnet on väga raske sõnadesse panna. Tunnistan, et saan lastelt

oma tegemistesse positiivsete emotsioonide näol hoogu juurde ning arvan, et nemad ongi minu kõige suuremad fännid.

Just see on ka põhjus, miks ma kutsun kõiki lugejaid liituma lasteküla Sõprade Klubiga! Väidan, et selle väikese heateo eest saate emotsionaalselt väga palju tagasi. Minu väikeste sõprade igapäevaelu tulev rõõm on oi kui suur – näiteks said lasteküla tüdrukud hakata käima võimlemistrennides, kaks andekat õde Katriin ja Merilin said klubi toel hakata käima muusikaõpingutel. Väga suur sündmus oli uue jalgpallistaadioni avamine, mille valmimisele ka klubi liikmed kaasa aitasid. Jalka-trennid on laste seas väga populaarsed! Paljud on nakatunud suusapisikuga

Merilin ja Katriin

Võimlejad

– toetajate abiga ostetud suusavarustus on täiega asja ette läinud.

Lastele teevad kõige rohkem rõõmu lihtsad asjad ja seetõttu on nende rõõm kõige suurem, kui keegi neile külla tuleb ja nendele oma aega pühendab. Kui meil alati aega ei ole, on rahaline toetus kõige lihtsam abi, mis me neile anda saame.

Mulle meeldib SOS Lasteküla kontseptsioon, ma arvan, et see töötab ja sellesse tasub lihtsalt panustada. Seetõttu mul oli ka hea meel kuulda, et Eesti riik on otsustanud sama mudeli võtta aluseks ka teiste riiklike lastekodudes – edaspidi saavad kõik lastekodud olema peremajadega oma emaga, kes on lastele kogu aeg olemas. Kõige tähtsam on, et laps saaks kodust kaasa ema- ja kodu-

armastuse – kõik muu on juba juurde õpitav ja enda kättes.

Kristina Šmigun, SOS Lasteküla Sõprade Klubi asutaja

Märtsikuus kinkisid SOS Lasteküla patroon Evelin Ilves ja Priit Maide kirjastusest Varrak lasteküla lastele raamatud

Soovides kinkida raamatuid, meenus Evelin Ilvesele kirjastus Varrak. Evelin Ilves: "Usume, et raamatud innustavad Keila SOS lasteküla lapsi enam lugema ja raamatute vahendusel uusi teadmisi omandama. Olin lapsepõlves suur raamatusõber, eriti meeldisid muinasjutud."

Kingituse üleandmine toimus 12. peres, kus valitses varahommikust alates meeldiv ootusärevus. Pere nooremad liikmed küpsetasid ema Erika juhendamisel ehedat karaskit, mis külaliste heakskiidu pälvis.

Kingipakkidest ilmusid säravate silmapaaride ette nii teatmeteoseid kui ka juturaamatud nagu näiteks James M.Barrie "Peeter Paan",

Jakob ja Wilhelm Grimm "Muinasjutte", Aare Toikka ja Aarne Mägi "Ruudi" jt. Põnevat ja arendavat lugemismaterjali saavad lapsed ammutada raamatutest - Atlantise ja teiste kadunud tsivilisatsioonide atlas, "Kogu pere viktoriin", "Tahan teada miks? Mis? Millal? Kuidas?", "1000 küsimust ja vastust", "F. Mayes "Avasta maailma" jt.

Rõõm oli näha laste vahetuid emotsioone, näha lapsi vargsi raamatut enda vastu surumas ja uuele raamatule omast trükilõhna püüdnas.

Aitäh kingituse eest!

Kuidas me 38. Tartu maratonil 32 kilomeetrit sõitmas käisime

„Onu Heimaaaar,“ hõikas Marko silmnähtavalt õnnelikuna nähes, kes meile seekord teekaaslasteks ja bussijuhiks Tartu maratonile kaasa tulemas. Endine kasvataja Heimar ajas oma mersu bussi ette ning meie 5 maratonaarit ning praegune kasvataja ja allkirjutanu, Aare, sättisid oma kodinad peale ja võtsid kohad sisse. Sõit Tartusse võis alata. Oli 14. veebruar ja kellaosuti päeva teise poolde veerenud, kui Lasteküla seljataha jätsime ning Keila Noortekodust veel seitse suusahuvilist peale võtsime, kasvataja Meelis nende hulgas.

Esimene peatus tuli siiski teha juba Tallin-

nas, nimelt võtsime Nõmme spordibaasist laenuks suuski, saapaid ja keppe neile, kellel omasid polnud võtta. Ja kui Maris, ühes bussis nosimismaterjali hankimisega Puurmani ristist peale sai võetud, olid kõik istmed pilgeni inimesi ja suusavarustust täis. Sõit kulges rohkem kui meeldivalt – lapsed uurisid onu Heimari elu ja tegemiste kohta ning vastupidi, lisaks mängis bussi televiisorist Rowan Atkinsoni kehastatav Johnny English – ja buss oli naerust tulvil.

Pilkases talvises pimeduses jõudsime äkki kuplitele ning mõnus surin lämbistas kõhtu kui taaskord ühest lumisest künkast bussiga alla veeresime. „Vaadake maratoni rajad, hõikas

äkki keegi, ja tõesti paremal küljel paistsid piinliku täpsusega lumme vajutatud joonekesed. Mõni hetk hiljem pöörasime lumisele metsateele ning juba kumasid meieni ka Annimatsi kämpingu tulukesed. Ronisime bussist välja ning pärast mõningast ringutamist tassisime kogu vajaliku varustuse õue ja kämpingutesse.

Tunnikese hiljem olid kõik veelgi rahulolevama väljanägemisega – öhtusöök (legendaarne Annimatsi kanašnitset) naha vahel, kogunesime kämpingute peamaja taga katuste all, kuhu Marko oli üles juba üles seadnud oma suusahooldustöökoja. Algas suuskade määrimine ja pidamise panek. Väikeste vahetustega sai seegi suur töö veidi enne keskööd valmis ning oli ka viimane aeg põhku pugeda.

Õo oli õnneks rahulik ja mitte kõige külmem, kuigi mõnedel jagus ikka veel, pärast tegusaid määrdeid energiat, et teki vahelt lobajuttu ajada. Hommikul tegime kiired pudrud moosiga, võileivad kohviga ning asusime

taaskord teele – aega oli veel üle tunni. Siis aga selgus karm tõsiasi – oleksime pidanud arvestama, et lumerohke talv on ajanud maratonile palju rohkem inimesi kui varem ning varem minema hakkama – olime starti hilineemas. Lisaks veel see, et nagu tina-tuhka paistsid olevat kadunud meie kõigi stardimaterjalid (mis hiljem selgus, olid hoopis läbimõeldult kõik ühte suurde ümbrikusse kokku pandud). Klõpsti, klõpsti, lükkas kasvataja Meelis oma saapad klambritesse ja valjuhääldist kostus 5,4,3,2,1.....START!

„Ma ei vist ei taha enam, „ kuulsin veel Inge häält selja taga ütlemas, kui tuhandete suuskade sahin selle mattis. Maraton oli alanud! Üks kukkumine, ilusad lumised künkad, päikesekiired, inimeste hingeldavad ohked, tuule sahin kõrvus, janu, väsimus kätes, higi – olid peaaegu, et läbivad, ent see kõik läbi ühe sillerdava sportlik-optimistliku prisma! Nägin teel Jussit, Kairot, Evelyt ja Gertut – kõigil ikka nägu naerul. Viimased kaks kilomeetrit tundusid teo kombel venivat – ükski liigutus ei tundunud enam piisavalt kiire ja ka laskumised olid rohkem vaev kui puhkehetk. Õnneks jõudis finiš enne, kui oimetukslööv väsimus! Ja kohe peale seda meeletu rahulolu ja õnnetunne – kasvataja jaoks esimene suusavõistlus oli lõppenud.

Järgnes bussi otsimine ja väga vaevaline riiete ja muljete vahetamine bussis. Kõik meie vaprad ja ilusad olid kenasti finišisse jõudnud, mõned aga veel ekstra superajaga.

Markko ja Reet olid meie parimad, 1151st sõidus osalenust vastavalt 80. ja 81.(Reet naistest lausa 10.) Nii, et sugugi mitte ainult harrastajate tase!

Tagasiteel tegime peatuse Põlva söögikohas ning suurema osa teest möödusid vähese jutu ja rohke unega. Jõudsimme tagasi lastekülla alles õhtul kella poole üheteistkümneks – õnnelikult, elus-tervetena, valutavate lihastega ja uhkusega hinges – Tartu Maratonil (kellel mitmes, kellel esmakordselt) käidud!

Aare

Loomelill, lilleseade

Täname!

East Capital eesotsas Gert Tiivasega

– igakuine toetaja „Lasteküla pere ristivanema” projekti kaudu, meie toetaja ja mõttekaaslane

Trigon Capital – igakuine toetaja „Lasteküla pere ristivanema” projekti kaudu

SOS Sõprade Klubi

Aarne-Mati Üksküla

Kirjastus Varrak

Ad Tark&Co

OÜ Tanaka

Katrin Romanenkov, RIMI Eesti Food

AS, vabaaja-ja spordivahendid

Tallinna Linnupesa Lasteaed,

südamlikud jõulusoovid imekaunitel kaartidel 10-lt lasteaia rühmalt, lastevanemate toel kingiti Apollo kinkekaardid, mille eest ostsime lastele raamatud.

Alina Korsmik ,Rahvuskooper

Estonia, Rahvuskooper Estonia kutsus gümnaasiumiealisi teatrisõpru ja kasvatajaid vaatama Eino Tambergi romantilist ooperit “CYRANO DE BERGERAC”

Klubi Tartu maraton ja Fisher'i esindus,

maratoni eelse kontserdi piletitulu eest soetati noortekodu lastele Fisher suusad

Forum Cinemas jätkas mullu alustatud

traditsiooni, kus keti sünnipäeval näidatud filmidele maksid piletid sama palju, kui on ettevõttel Eestis vanust. Sellel aastal sai FC 16 aastaseks. Õnnitleme! Lisaks 16-kroonisele kinopiletile said filmisõbrad toetada 16 või 32 krooniga SOS Lasteküla ning Haiba Lastekodu. Teha sai ka suuremaid annetusi. Kokku kogunes laste toetuseks 20 660 krooni, mis jagati võrdselt SOS Lasteküla ja Haiba Lastekodu vahel. Forum Cinemas kollektiivi nimel lisas ettevõtte inimeste annetustele sama suure summa. Nii SOS Lasteküla kui ka Haiba Lastekodu lapsed said toetuseks 20 660 krooni.

Filmimees OÜ, TV3 köögisaade Peetri köök

Fontes PMP OÜ, Chris-Helin Loik, Imbi

Must toetus personaliotsingu valdkonnas

Loomelill, lilleseade õpetus lastele

Caritas

Realister OÜ - õppevahendid

Silva Saareoks

Eva Limberg

Leena Schultz

“Olgu meil pigem miljon toetajat ühe krooniga kui üks toetaja miljoni krooniga”

*Hermann Gmeiner,
SOS lastekülade asutaja, 1949*